



**Handreiking GBA  
Binnengemeentelijke afname  
Basisregistraties Adressen en  
Gebouwen**

versie 0.99



1	Samenvatting	3
2	Inleiding	5
3	Binnengemeentelijke afname	7
3.1	Wat behelst de binnengemeentelijke afname?	7
3.2	Wat betekent het op dit moment voor gemeenten?	7
3.3	Wat betekent het project BAG voor afdelingen publieks- of burgerzaken?	8
4	De relatie tussen de BAG en de GBA	11
4.1	De basisregistratie Adressen	11
4.2	Adressen in de GBA	13
4.3	De veranderingen voor de GBA	13
4.4	Koppeling GBA aan de BAG	14
4.5	Tijdslijnen	16
4.6	Wat betekent het op dit moment voor gemeenten?	16
5	Inhoudelijke impact van de BAG op de GBA	18
5.1	Toekomstig gebruik adresgegevens door de GBA	18
5.2	Wet- en regelgeving	18
5.3	Diensten en processen	20
5.4	Gegevens	21
5.5	Communicatie	22



# 1 Samenvatting

## **Wat is de binnengemeentelijke afname van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen?**

De binnengemeentelijke afname van adres- en gebouwgegevens door de GBA vloeit voort uit de principes van éénmalige inwinning en meervoudig gebruik van het stelsel van basisregistraties. Daarmee draagt u bij, aan het streven van het stelsel van basisregistraties naar een overheid die:

- niet naar de bekende weg vraagt,
- klantgericht is,
- zich niet voor de gek laat houden,
- weet waar ze het over heeft,
- haar zaken op orde heeft en niet meer uitgeeft dan nodig is.

Deze principes betekenen dat gemeenten voor de uitvoering van al hun wettelijke taken gebruik gaan maken van de adres- en gebouwgegevens zoals die straks zijn opgenomen in de BAG. Het is dan ook noodzakelijk deze gegevens in registraties die de uitvoering van deze taken ondersteunen, te vervangen door en actueel te houden met de adres- en gebouwgegevens uit de BAG. Zo zal bijvoorbeeld de GBA de adresgegevens uit de BAG gaan gebruiken.

## **Wat betekent de binnengemeentelijke afname voor de GBA?**

De GBA zal binnen de gemeente een van de belangrijkste afnemers zijn van adresgegevens uit de BAG. Dit zal gevolgen hebben voor afdelingen burgerzaken in gemeenten. Het adresbegrip in de GBA wijkt af van de wijze waarop het adresbegrip in de BAG is vormgegeven. Dit betekent dan ook dat de werkwijzen rond het gebruik van adresgegevens in de GBA door de komst van de BAG zullen veranderen. U zult het verplichte gebruik van de BAG in moeten passen in de gegevenshuishouding van uw afdeling. Deze inpassing komt er op neer dat op u:

- niet meer zelfstandig, adres en gebouwgegevens registreert in de GBA, maar deze gegevens betreft uit de BAG;
- uitwerkt hoe u om kunt gaan met de uitzonderlijke situaties waarin de authentieke gegevens van de BAG niet voorzien, en u dit wel in uw proces nodig heeft
- onjuistheden en omissies in de adres- en gebouwgegevens via een (binnengemeentelijk) terugmeldproces aan de beheerder van de BAG, meldt;

## **Wat moet er gebeuren om de GBA aan te sluiten op de BAG?**

Uiteraard hangt het sterk af van de vertrekpositie in uw gemeente, welke stappen u moet doorlopen om de GBA aan te sluiten op de BAG. Op hoofdlijnen zult u drie stappen doorlopen.

- Het aanpassen van de werkprocessen op de komst van de BAG;
- Het synchroniseren van de gegevensverzameling adressen tussen de BAG en de GBA;
- Het realiseren van de technische aansluiting van de GBA op de BAG.



In de komende periode gaat het erom dat u in uw gemeente in kaart brengt welke aanpassingen in de processen rond de GBA nodig zijn om de BAG in te passen in uw proces- en gegevenshuishouding. Daaropvolgend en in lijn met de geplande invoering van de BAG in uw gemeente, zult u de gegevensverzameling adressen van de GBA met de BAG synchroniseren. En ten slotte is het zaak dat u de gemeentelijke ICT architectuur zo inricht dat de geautomatiseerde gegevensuitwisseling tussen de BAG en de GBA mogelijk is.

Met de eerste twee stappen kunt u starten zodra de invoering van de BAG in uw gemeente op gang is gekomen, daarvoor kunt u nadere afspraken maken met de projectleider BAG in uw gemeente. Aanpassingen aan de GBA om de aansluiting op de BAG volledig mogelijk te maken, zijn onderdeel van het nieuw burgerzakensysteem op basis van logisch ontwerp 4.0. Als deze in uw gemeente is ingevoerd kunt u de laatste stap zetten en de technische aansluiting completeren.

### **Wat zijn de mijlpalen in de planning van de BAG?**

In de periode tot medio 2009 zullen de Basisregistraties Adressen en Gebouwen in uw gemeente worden ingevoerd. In deze periode is de GBA vooral de initiële bron van adresgegevens waarmee het project BAG in uw gemeente de registratie kan gaan opbouwen conform de grondslagen van de BAG. Als dat gerealiseerd is, heeft u tot medio 2011 de tijd om de binnengemeentelijke afname te realiseren. In deze periode dient u de GBA in uw gemeente aan te sluiten op de BAG. Er lijkt dan ook nog ruim de tijd te zijn, om de binnengemeentelijke afname te realiseren. Echter, de inspanning die de binnengemeentelijke afname met zich meebrengt hangt in sterke mate af van de startpositie in uw gemeente en is niet alleen van technische aard, maar heeft vooral betrekking op gegevenskwaliteit, samenwerking tussen afdelingen en procesaanpassingen. Indien in uw gemeente diensten/afdelingen al nauw samenwerken en uitwisseling van gegevens gebruikelijk is, zal de inspanning relatief meevallen. Als in uw gemeente dit nog niet het geval is, kan de inspanning aanzienlijk zijn. Het is dan ook verstandig in een vroeg stadium na te denken over de binnengemeentelijke afname van gegevens uit de BAG

### **Waar kan ik meer ondersteuning krijgen om de binnengemeentelijke afname van de BAG door de GBA te realiseren?**

Uiteraard kunt u contact opnemen met de projectleider in uw gemeente die zich bezig houdt met de invoering van de BAG. Via deze weg kunt u meer zicht krijgen hoe in uw gemeente de invoering van de BAG is gepland. Verder werken het agentschap BPR, de NVVB en het Ministerie van VROM samen aan handreikingen die gemeenten helpen om de binnengemeentelijke afname door de GBA te realiseren:

- Voorbeeldprocessen: De NVVB werkt samen met het Ministerie van VROM de betekenis van de BAG voor de werkprocessen rond de GBA uit.
- Conversieplannen: Het agentschap BPR werkt samen met het Ministerie van VROM aan de uitwerking van migratiestrategieën en conversieplannen om straks met de komst van het nieuw burgerzakensysteem soepel de technische aansluiting te kunnen realiseren. In dit verband wordt ook gewerkt aan migratiestrategieën voor gemeenten die al voor de komst van het nieuwe burgerzakensysteem de GBA aan de BAG willen aansluiten.
- Scan wet en regelgeving GBA en BAG: Samen met het agentschap BPR kijkt het Ministerie van VROM naar de bestaande wet- en regelgeving rond de BAG en onderzoekt in hoeverre er mogelijk conflicten zijn met GBA wet- en regelgeving .

De komende periode zullen deze punten in handreikingen worden uitgewerkt en ter beschikking gesteld. U zult daarover geïnformeerd worden via de gebruikelijke kanalen van het agentschap BPR, de NVVB en het project BAG van het Ministerie van VROM. In de tussentijd zijn wij altijd bereid u nader te informeren over en te ondersteunen bij het vormgeven van de binnengemeentelijke afname. U kunt daartoe contact met ons opnemen via de gebruikelijke kanalen.



## 2 Inleiding

Eind 2003 heeft het kabinet het Programma Andere Overheid gestart, met als doel het realiseren van een andere, beter functionerende overheid. Een overheid die:

- niet naar de bekende weg vraagt,
- klantgericht is,
- zich niet voor de gek laat houden,
- weet waar ze het over heeft,
- haar zaken op orde heeft en niet meer uitgeeft dan nodig is.

Daarom wil de overheid haar belangrijkste en meest gebruikte gegevens voortaan éénmalig uitvragen en in één samenhangend stelsel van basisregistraties vastleggen. De Basisregistraties Adressen en gebouwen (BAG) vormen onderdeel van dit stelsel. Het stelsel van basisregistraties werkt straks pas echt als alle overheidsorganisaties meedoen en op dezelfde manier werken. Daarom zijn er voor alle basisregistraties een paar afspraken gemaakt. Principes waarop het stelsel moet gaan draaien.

- *Eén registratiehouder per basisregistratie*  
Elke basisregistratie krijgt één registratiehouder. De gemeenten worden ondermeer registratiehouder van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen. Dat betekent dat een gemeente de gegevens beheert van alle adressen en gebouwen in die gemeente.
- *Zelfde definities en begrippen*  
Gegevens in registraties zijn alleen aan elkaar te koppelen als iedereen dezelfde definities gebruikt. Daarom liggen er ook een aantal informatiekundige afspraken op tafel die in wet- en regelgeving zijn of worden vastgelegd.
- *Eénmalige opvraging*  
Straks worden alle gegevens nog maar één keer opgevraagd aan burgers en bedrijven. En in één basisregistratie vastgelegd. Overheidsorganisaties moeten hiervan gebruik maken en hoeven dus niet zelf meer achter de (juistheid van) gegevens aan.
- *Verplicht gebruik*  
Het gebruik van de registraties wordt verplicht gesteld. Wat dat betekent? Dat een overheidsorganisatie niet meer zelf informatie mag opvragen, als diezelfde informatie ook via een basisregistratie te vinden is. Dit verplichte gebruik wordt vastgelegd in de wet.
- *Terugmeldplicht*  
Overheidsorganisaties krijgen een terugmeldplicht. Dit betekent dat ze bij twijfel 'onjuistheden' in de



gegevens aan de registratiehouder moeten melden. Deze moet de gegevens dan controleren en zo nodig corrigeren. Zo blijft de kwaliteit van de gegevens hoog.

Dit betekent voor gemeenten dat zij als registratiehouder de Basisregistraties Adressen en Gebouwen conform de grondslagen in hun gemeenten gaan invoeren én dat zij bij de uitvoering van alle publiekrechtelijke taken waar adres en gebouwgegevens nodig zijn, gebruik gaan maken van de gegevens uit de Basisregistraties Adressen en Gebouwen. Door het realiseren van de binnengemeentelijke afname van de gegevens uit de Basisregistraties Adressen en Gebouwen wordt een belangrijke bijdrage aan de totstandkoming van het stelsel geleverd.

Het Ministerie van VROM heeft het initiatief genomen om voor de belangrijkste binnengemeentelijke afnemende processen de gevolgen van het verplichte gebruik in kaart te brengen. Met als doel de gevolgen en daarbijbehorende oplossingen in een handreiking vast te leggen. Het Ministerie van VROM richt zich daarbij prioritair op de GBA, de WOZ en Bouwen en Wonen (in die volgorde). Dit document heeft uitsluitend betrekking op de GBA. De handreikingen WOZ en Bouwen en Wonen volgen in een later stadium. Dit zijn de belangrijkste binnengemeentelijke registraties die een (vrijwel) volledige verzameling adres- en gebouwgegevens bevatten. Tevens spelen deze registraties een belangrijke rol bij de initiële totstandkoming van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen.

In dit document gaan we specifiek in op de afname van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen voor afdelingen of diensten burger- en publiekszaken. Wij focussen ons daarbij vooralsnog op de GBA, maar realiseren ons dat het om meer processen en informatiesystemen gaat.



## 3 Binnengemeentelijke afname

### 3.1 Wat behelst de binnengemeentelijke afname?

Binnengemeentelijke afname geeft vorm aan de principes van éénmalige inwinning en meervoudig gebruik van het stelsel van basisregistraties. Deze principes betekenen dat gemeenten voor de uitvoering van hun publiekrechtelijke taken gebruik moeten gaan maken van adres- en gebouwgegevens zoals die straks zijn opgenomen in de Basisregistraties Adressen en Gebouwen. Om het verplichte gebruik en de éénmalige opvraging te kunnen realiseren, is het noodzakelijk de gegevens in deze afzonderlijke registraties te vervangen door en actueel te houden met de gegevens uit de Basisregistraties Adressen en Gebouwen.

Het idee van basisregistraties is natuurlijk niet nieuw, veel gemeenten werken al in brede zin met het concept van basisregistraties om hun taken uit te voeren, al dan niet op basis van landelijke definities. De komst van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen betekent echter wel dat ten aanzien van adres- en gebouwgegevens straks landelijke uniforme definities gelden die in sommige gevallen zullen afwijken van de definities die u nu in uw gemeente hanteert. Dit betekent hoe dan ook dat u al uw werkprocessen en informatiesystemen tegen het licht zal moeten houden.

Het realiseren van de binnengemeentelijke afname van adresgegevens uit de BAG door de GBA, bestaat op hoofdlijnen uit drie stappen:

1. Aanpassen van werkprocessen op de komst van de BAG
2. Gegevensverzamelingen synchroniseren
3. Technische aansluiting realiseren

Middels de “verklaring” hebben gemeenten, provincies, waterschappen en het rijk afgesproken om de afname van de basisregistraties uiterlijk in 2011 af te ronden. Er lijkt dan ook nog ruim de tijd te zijn om de binnengemeentelijke afname te realiseren. Dit is echter schijnbaar. De inspanning die dit met zich meebrengt hangt in sterke mate af van de startpositie in uw gemeente. Indien gegevensuitwisseling in uw gemeente tussen diensten/afdelingen al langer bestaat, zal de inspanning relatief meevallen. Als in uw gemeente dit nog niet het geval is kan de inspanning aanzienlijk zijn. Het is dan ook verstandig in een vroeg stadium na te denken, hoe u de binnengemeentelijke afname van de BAG door de GBA kunt vormgeven.

### 3.2 Wat betekent het op dit moment voor gemeenten?

Nadere beschouwing van de binnengemeentelijke afname van de gegevens uit de Basisregistraties Adressen en Gebouwen leert dat er veel knelpunten, vermeende knelpunten, technische problemen, problemen met gegevensdefinities en knelpunten op het niveau van wet- en regelgeving worden geconstateerd. Dat is op zich logisch. De Basisregistraties Adressen en Gebouwen zijn registraties in



wording waarvan de impact op de gemeentelijke bedrijfsvoering gaandeweg duidelijk wordt, zodra deze breder in de organisatie gebruikt gaan worden.

In de komende periode gaat het erom dat u in uw gemeente in kaart brengt welke aanpassingen in de afnemende processen nodig zijn om de Basisregistraties Adressen en Gebouwen in te passen in uw proces- en gegevenshuishouding. Daaropvolgend en in lijn met de geplande invoering van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen in uw gemeente, kunnen de belangrijkste afnemende gegevensverzamelingen (die veelal betrokken zijn bij de initiële vulling), gesynchroniseerd worden met de Basisregistraties Adressen en Gebouwen. En natuurlijk synchroon gehouden worden. Tegelijkertijd is het natuurlijk zaak dat u de gemeentelijke ICT architectuur zo inricht dat geautomatiseerde gegevensuitwisseling tussen de basisregistraties en procesapplicaties optimaal verloopt.

### 3.3 Wat betekent het project BAG voor afdelingen publieks- of burgerzaken?

In uw gemeente loopt een invoeringsproject om de BAG te realiseren. U bent daar vanuit burger- of publiekzaken nauw bij betrokken. Het voert te ver om in dit verband alle stappen te beschrijven die in het invoeringsproject worden doorlopen. We willen een paar stappen noemen die voor u als betrokkene vanuit burger- of publiekszaken van belang zijn. We beschrijven de stappen in een zekere logische volgorde, waarmee nog niet gezegd is dat dit de volgorde is die in uw gemeente gehanteerd wordt. Dit zal afhangen van uw specifieke situatie.

#### **Noodzaak voor de implementatie Basisregistraties Adressen en Gebouwen**

In de eerste fase van het invoeringsproject Basisregistraties Adressen en Gebouwen, staat het creëren van draagvlak en het scheppen van de (financiële) randvoorwaarden centraal.

Het realiseren van de binnengemeentelijke afname zal vele diensten en afdelingen raken, waaronder burger- en publiekzaken. U zult uw gegevensverzameling moeten synchroniseren, werkprocessen moeten aanpassen en informatiesystemen op de Basisregistraties Adressen en Gebouwen moeten aansluiten. Deze werkzaamheden zullen ingepast moeten worden in de bedrijfsplanning van uw afdeling of dienst. Het is van belang dat u met de verantwoordelijke voor het invoeringsproject Basisregistraties Adressen en Gebouwen in uw gemeente goede afspraken maakt, hoe dit in de komende periode gerealiseerd kan worden.

Uiteraard hangt de inspanning die u dient te verrichten af van de vertrekpositie in uw gemeente. Over het algemeen is gebleken dat de aanpassingen in de processen en gegevensverzamelingen van de afnemende diensten of afdelingen te realiseren zijn binnen de bestaande budgetten voor onderhoud aan de administratieve organisatie en het verbeteren van de gegevenskwaliteit.

#### **Inpassing in de gegevenshuishouding van uw afdeling of dienst**

Als u begint met het vormgeven van afname van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen, zal een van de eerste stappen een nadere uitwerking zijn hoe u de Basisregistraties Adressen en Gebouwen kunt gaan gebruiken. Daarvoor zult u de Basisregistraties Adressen en Gebouwen in moeten passen in de gegevenshuishouding van uw afdeling. Deze inpassing komt er op neer dat op u:

- adres- en gebouwgegevens niet meer zelfstandig registreert, maar deze gegevens betreft uit de Basisregistraties Adressen en Gebouwen;
- onjuistheden en omissies in de adres en gebouwgegevens via een (binnengemeentelijk) terugmeldproces aan de beheerder van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen, meldt;
- uitwerkt hoe u om kunt gaan met situaties waarin de authentieke gegevens van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen niet voorzien, en u dit wel in uw proces nodig heeft.



De inspanning om dit realiseren zal afhangen van de vertrekpositie in uw gemeente. Ook als uw gemeente gewoon is te werken met authentieke gegevens en basisregistraties in al haar processen, zal de invoering van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen impact hebben. Immers de Basisregistraties Adressen en Gebouwen kennen formele grondslagen met een nauw gedefinieerde betekenis. Deze betekenis kan in meer of mindere mate afwijken van de situatie in uw organisatie. Zo lijkt het bij een eerste beschouwing eenvoudig om een adresgegeven uit de Basisregistraties Adressen en Gebouwen over te nemen in de GBA. Een tweede beschouwing leert dat dit onvoorziene effecten kan hebben. In de GBA is het adres immers primair bedoeld om het woonadres van de ingezetene aan te kunnen duiden. In de Basisregistraties Adressen en Gebouwen is het adres primair een benaming van een vastgoedobject. Dit is een wezenlijke andere benadering. Dit kan tot knelpunten leiden in het gebruik van het adresgegeven binnen de processen van de GBA of als er sprake is voor doorlevering van adresgegevens vanuit de GBA zelfs in de processen van de afnemers van de GBA.

Het is dan ook zaak dat u voor uw afdeling een aansluitplan opstelt. U voert een impactanalyse uit wat de komst van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen voor u betekent. Op basis van deze impactanalyse kunt u een plan opstellen. In dit plan gaat u in op de aanpassingen in de processen van uw afdeling, de wijze waarop uw gegevensverzameling gesynchroniseerd wordt met de Basisregistraties Adressen en Gebouwen, en op welke wijze uw informatiesysteem technisch aangesloten kan worden. Samenvattend gaat het dan om het uitvoeren van de volgende stappen:

- u voert een impactanalyse uit;
- op basis waarvan u een aansluitplan opstelt; waarin u uitwerkt hoe u;
  - de werkprocessen gaat aanpassen;
  - de gegevensverzamelingen gaat synchroniseren;
  - de technische aansluiting gaat realiseren.

### **Opbouwen van een referentiebestand**

In deze fase maakt het invoeringsproject Basisregistraties Adressen en Gebouwen in uw gemeente een start met het opbouwen van een referentiebestand BAG. Door verschillende bestanden met elkaar te vergelijken en samen te voegen ontstaat een eerste bestand dat uitgebouwd kan worden tot de Basisregistratie Adressen en Gebouwen. Over het algemeen zal een van die bestanden de adressenregistratie uit de GBA zijn. Om de registraties initieel te vullen, zullen namelijk bronbestanden moeten worden gebruikt van waaruit de BAG-gegevens kunnen worden afgeleid en samengesteld. Een goed startpunt bij het verzamelen van alle adressen in de gemeente, kan het GBA-bestand zijn waarin in ieder geval een groot deel van de adressen binnen de gemeente is opgenomen. Van daaruit kan de registratie vervolgens verder uitgebouwd worden. Ook procesmatig heeft de afdeling Burgerzaken een belangrijke relatie met de BAG, omdat daar vaak de straatnaamgeving en huisnummering belegd is. Misschien is de afdeling Burgerzaken binnen uw gemeente reeds betrokken bij de opbouw van de BAG. Als dit nog niet het geval is, dan is het wellicht een suggestie om contact te leggen met de projectleider BAG binnen uw gemeente. Zo kunt u uw bijdrage leveren aan de opbouw van de BAG én vroegtijdig meedenken over hoe de BAG straks binnen de gemeentelijke gegevenshuishouding ingepast zou moeten worden.

### **Uitbouwen referentiebestand tot BRA en BGR**

In deze fase draait het om het verder uitbouwen van het referentiebestand tot de Basisregistratie Adressen en Gebouwen. Het gaat dan ondermeer over het aanvullen van het referentiebestand met ontbrekende gegevens en het 'wegwerken' van de verschillen tussen het referentiebestand en de afnemende registraties.



Het is in deze fase verstandig als u vanuit burger- of publiekszaken pragmatische afspraken maakt over hoe u wijzigingen in de adresregistratie verwerkt. Gedurende de opbouw van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen zal de adreslijst in de GBA veranderen. Nieuwe adressen zullen worden toegevoegd, bestaande adressen kunnen wijzigen en oude ingetrokken. Ook zal het project Basisregistraties Adressen en Gebouwen in uw gemeente de adresgegevens aanpassen aan de grondslagen. Het kan dan gaan om het uniformeren van schrijfwijze, aanpassen van onlogische nummeringen enzovoorts. U dient samen met uw projectleider BAG de keuze te maken op welke wijze u gedurende de invoering van de BAG hiermee om wilt gaan. U kunt ervoor kiezen eerst de BAG in zijn geheel te realiseren en de BAG en de GBA pas te synchroniseren als de gegevens in de BAG van voldoende kwaliteit zijn. Projectmatig gezien is dit een eenduidige benadering die minder afstemming vergt. Maar deze aanpak leidt wel tot een zekere piekbelasting voor de afdeling burgerzaken en de beheerder van de BAG in uw gemeente omdat de verschillen tussen beide registraties in één klap weggewerkt moeten worden.

Het alternatief is dat u gaandeweg de invoering van de BAG gegevens tussen de GBA en de BAG synchroniseert. Daarmee voorkomt u de eerdergenoemde piekbelasting maar zult u gedurende het project veelvuldig moeten afstemmen en zal u nog veel verschillen handmatig moeten oplossen die in een later stadium mogelijk zelfs makkelijk geautomatiseerd af te handelen zijn. Niet alles hoeft natuurlijk handmatig. In deze werkwijze kunt u ter ondersteuning gebruik maken van relatief eenvoudige ICT hulpmiddelen. Zo maakt een bepaalde gemeente bijvoorbeeld gebruik van een eenvoudige bestandsvergelijker. Wekelijks worden de bestanden uit het referentiebestand, vergeleken met ondermeer de adresregistratie uit de GBA. De bestandsvergelijker genereert automatisch verschillenlijsten die vervolgens door medewerkers van de desbetreffende afdeling worden weggewerkt. Het wegwerken van de verschillen gaat zo vrijwel ongemerkt zonder dat er sprake is van een grote piekbelasting.

### **Verankering binnen de organisatie**

Gedurende het invoeringsproject van de BAG zijn er tussen het project Basisregistraties Adressen en Gebouwen en de afdeling publieks- of burgerzaken pragmatische afspraken gemaakt over de gang van zaken rond bijvoorbeeld het uitwisselen van gegevens. Afhankelijk van de gewoonten in uw gemeente, kunt u overwegen deze afspraken formeler vast te leggen in procesbeschrijvingen, reglementen en SLA's. Belangrijk is dat de verantwoordelijkheid voor het koppelvlak (zowel technisch als organisatorisch) tussen de Basisregistraties Adressen en Gebouwen en de GBA helder is en de samenwerking tussen de beheerder van de BAG in uw gemeente en de afdeling burgerzaken in een passende overlegstructuur is vormgegeven. In sommige gemeenten werken ondermeer de beheerder van de BAG en de afdeling burgerzaken nadrukkelijk samen in de huisnummercommissie. Andere gemeenten hebben een beheerraad ingesteld waarin alle afnemers en de bron van adresgegevens zijn vertegenwoordigd en waarin op periodieke wijze alle adresmutaties worden doorgenomen. Welke vorm u ook kiest, het is van belang dat u in gezamenlijkheid een vorm kiest die aansluit bij uw lokale situatie.



## 4 De relatie tussen de BAG en de GBA

De GBA is er op gericht de belangrijkste gegevens van natuurlijke personen, die ingezetene van een gemeente zijn, te registreren. Waaronder het woonadres van de ingezetene of het briefadres waarop de ingezetene is te bereiken. Het actuele woon- of briefadres wordt op de persoonslijst van elke ingezetene als verblijfplaats geregistreerd.

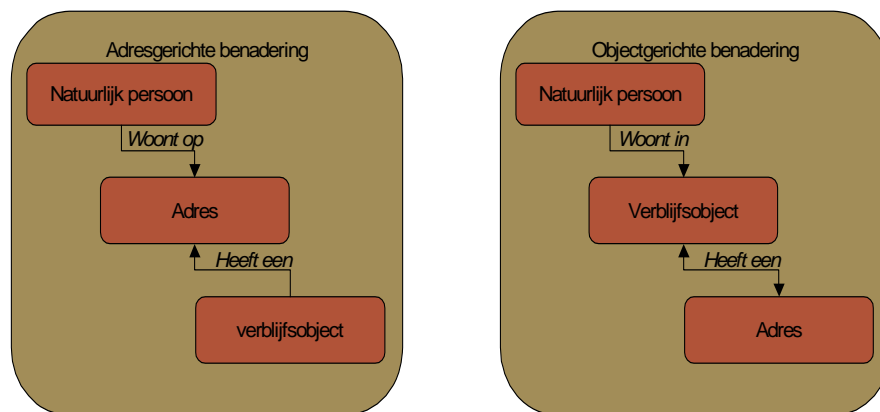
De BAG bestaat uit twee registraties: de Basisregistratie Gebouwen en de Basisregistratie Adressen. In de BAG staat de Basisregistratie Gebouwen centraal en zijn de adressen uit de Basisregistratie Adressen een belangrijke eigenschap van adresseerbare objecten waarmee in het dagelijks gebruik en de zich daarin bevindende adresseerbare objecten eenduidig zijn aan te wijzen. De relatie tussen de GBA en de BAG is daarmee in eerste instantie gelegen in het adresgegeven. In de volgende paragrafen zullen we deze relatie nader uitwerken.

### 4.1 De basisregistratie Adressen

Adressen zijn historisch gezien, ontstaan als vereenvoudigde naamgeving van vastgoedobjecten ten behoeve van het maatschappelijk verkeer. Het veelvuldig gebruik ervan heeft in de loop der jaren echter geleid tot begripsvervaging, waarbij het adres in toenemende mate wordt vereenzelvigd met de brievenbus, de bel of de toegang tot het object waarvan het adres feitelijk de naamgeving is. Door in registraties een directe, betekenisvolle relatie tussen bijvoorbeeld een persoon en een adres te leggen (waarbij vaak niet duidelijk is op welk onderliggend object het adres betrekking heeft) is een veelheid aan verschijningsvormen van adressen ontstaan zoals inschrijvingsadressen, correspondentieadressen, briefadressen, woonadressen, locatieadressen enzovoorts. Bij vergelijking van al dergelijke gegevens is het niet altijd zeker dat gegevens daadwerkelijk met elkaar vergeleken kunnen worden. Hierdoor kunnen onverhoopt foutieve conclusies worden getrokken.

Bij de ontwikkeling van de Basis Registratie Adressen is daarom de relatie tussen het adres en het object waarop het adres betrekking heeft nadrukkelijk hersteld. In dat verband kunnen adressen binnen een stelsel van basisregistraties alleen worden toegekend aan een drietal adresseerbare objecttypen. Het betreft de objecttypen 'verblijfsobject', 'ligplaats' en 'standplaats', die alle binnen de Basis Gebouwen Registratie nader zijn gedefinieerd (waarbij het verblijfsobject onderdeel van een pand vormt en de standplaats en ligplaats zelfstandige objecttypen zijn).

Omdat het adres in dit verband niet wordt opgevat als een zelfstandig objecttype maar als een eigenschap van een zogenaamd adresseerbaar objecttype, is er zuiver gezien geen sprake van bijvoorbeeld een directe relatie tussen natuurlijke personen en adressen maar van een relatie tussen natuurlijke personen en verblijfsobjecten. De insteek van de BAG is het adres nadrukkelijk als een eigenschap van een onderliggend object te beschouwen. Dit komt tot uitdrukking in onderstaande figuur:



figuur 1 Adresgerichte en objectgerichte benadering <sup>1</sup>

In de adresgerichte benadering woont een (natuurlijk) persoon *op* een *adres*, in een objectgerichte benadering woont een (natuurlijk) persoon *in* een *verblijfsobject* dat een *adres* heeft. Deze objectgerichte benadering kent als belangrijk voordeel dat de betekenis van het adres altijd volstrekt helder is, namelijk de benaming van het onderliggende adresseerbare object (verblijfsobject, standplaats of ligplaats).

Toepassing van de hiervoor beschreven werkwijze levert ook een belangrijke bijdrage aan het beter kunnen traceren van adressenfraude. Neem het voorbeeld van een verblijfsobject (bijvoorbeeld een hoekwoning) met meerdere adressen. Het kan dan voorkomen dat op het éne adres tien personen staan ingeschreven en op het andere adres ook tien personen staan ingeschreven. Vanuit de GBA kan dit een volstrekt juiste situatie zijn. Vanuit het constateren van fraude met adressen of het onderzoeken van overbewoning is het echter handig om te weten dat er een twintigtal personen staan ingeschreven op een woning die mogelijk slechts voor tien personen geschikt is. In de huidige adresgerichte benadering, kan deze situatie niet of slechts met veel moeite achterhaald worden.

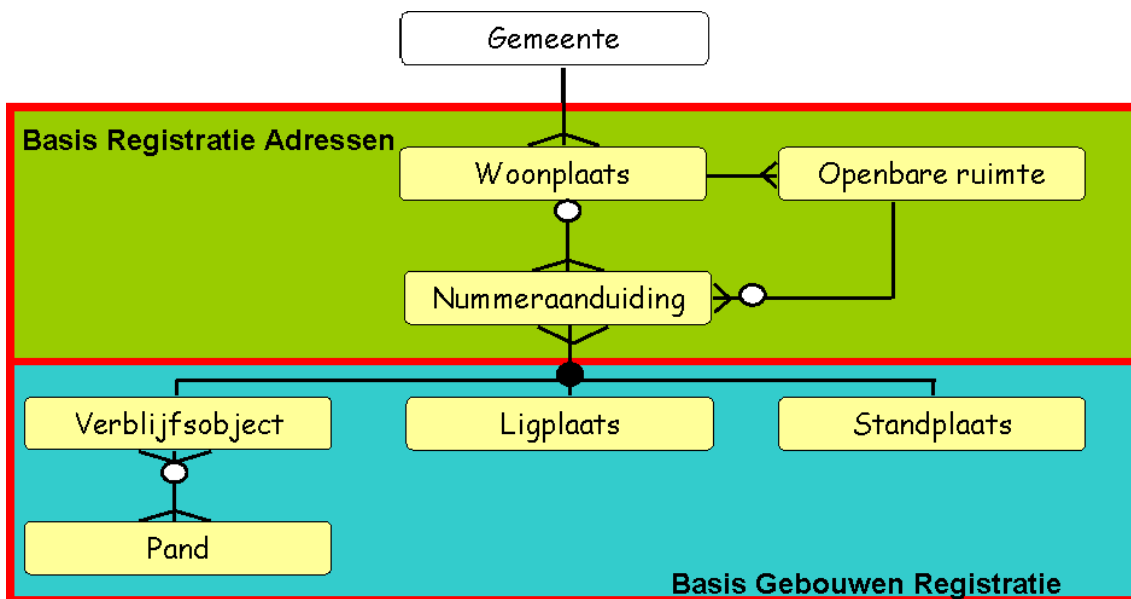
Om adressen eenduidig aan de bijbehorende objecten te kunnen relateren, blijft het ook binnen een stelsel van registraties noodzakelijk om de aan de betreffende objecten toegekende adressen eenduidig te registreren. De rol van de Basis Registratie Adressen in dit verband is dat binnen deze registratie alle officieel binnen Nederland aan adresseerbare objecttype toegekende adressen zijn opgenomen.

### Opbouw van de adresgegevens in de BAG

In onderstaand figuur staat de informatiekundige samenhang van de objecten in de Basisregistratie Adressen, in relatie tot de Basisregistratie Gebouwen, weergegeven. We geven deze figuur hier voor de volledigheid weer. Voor een volledige beschrijving van het gegevensmodel van de BAG verwijzen wij u naar de grondslagen van de BAG.<sup>2</sup>

<sup>1</sup> bron : Adres onbekend, pag. 16

<sup>2</sup> Grondslagen Adressen en Grondslagen Gebouwen versie 4, bag.vrom.nl



figuur 2: de objecten van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen

## 4.2 Adressen in de GBA

De GBA registreert alle adressen waarop natuurlijke personen kunnen verblijven. Op de persoonslijst van de ingezetene wordt het woonadres of eventueel een locatiebeschrijving van de ingezetene opgenomen. In het handboek uitvoeringsprocedures van de GBA is het gebruik van het adres als volgt toegelicht:

“De Wet GBA verstaat onder woonadres (artikel 1): het adres waar betrokkene woont. Personen kunnen onder een brug wonen of in een bedrijfspand. Het eerste is geen adres om ingeschreven te zijn, omdat post daar niet bezorgd wordt en daarom niet als woonadres aangemerkt kan worden. Met een bedrijfspand ligt dit anders. Het criterium van de wet is ‘wonen’ en ‘post bezorgd krijgen’. Zie voor vergelijking de omschrijving bij briefadres. De gemeente bepaalt zelf of een bepaald adres een woonadres is.<sup>3</sup>”

De basis voor de inschrijving vormt de aangifte van de burger. Indien een burger aannemelijk kan maken dat hij op een bepaald adres woont en er post kan ontvangen, dan dient de GBA de burger op dat adres in te schrijven. Dit is dus wezenlijk anders dan het adresbegrip in de Basisregistraties Adressen en Gebouwen. De uitdaging is het BAG-adres in de GBA te gaan gebruiken en daarbij noch de GBA noch de BAG tekort te doen. Dit lijkt aanvankelijk lastig maar in de praktijk blijkt dat na enige gewenning dit goed is te realiseren.

## 4.3 De veranderingen voor de GBA

De kern van de verandering voor de GBA met de komst van de BAG is eenvoudig. Op termijn is het de bedoeling dat de GBA geen eigen adresregistratie meer bijhoudt. De GBA hanteert dan alleen de adressen uit de BAG. Alle adressen die in de GBA voorkomen zullen dan gerelateerd zijn aan een adresseerbaar object, behoudens enkele zeer specifieke uitzonderingen. Alleen op die manier kan worden voldaan aan de principes van éénmalige uitvraag en verplicht gebruik.

<sup>3</sup> Bron: Handboek Uitvoeringsprocedures GBA v. 01092001



Op termijn is het in het stelsel van basisregistraties de bedoeling dat in de GBA geen adresgegevens meer opgenomen zijn. Alleen de verwijzende sleutel naar het adresseerbare object (verblijfsobject, ligplaats of standplaats) waar de burger in woont zal worden geregistreerd. Achter de schermen zullen de informatiesystemen het actuele adres dat bij het verblijfsobject hoort, via de verwijzende sleutel opvragen uit de BAG. Op die manier zijn ook andere attributen, zoals de gebruiksfunctie van het object (wonen of niet) toegankelijk.

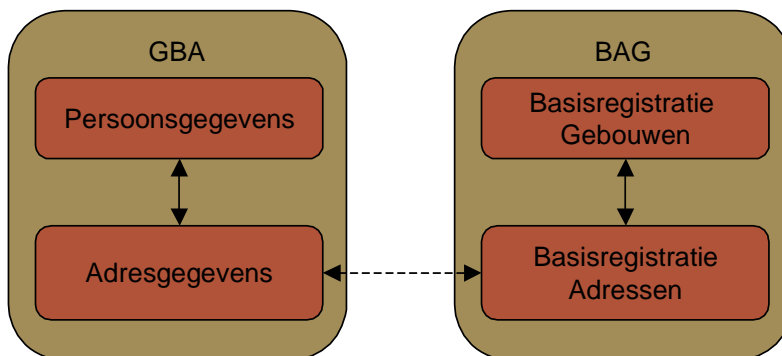
Dit betekent voor afdelingen burger- of publiekszaken dat zij geen zelfstandige adresregistratie in de GBA meer voeren. Kunnen medewerkers van burger- of publiekszaken nu zelfstandig fouten en omissies in de adresregistratie oplossen, in de toekomst zal dit via terugmeldingen aan de beheerder van de BAG opgelost worden. Dit betekent dat de processen rond adresregistratie in de GBA afhankelijk van de inrichtingskeuzen van een gemeente anders zullen gaan verlopen. In volgende paragrafen zullen we dit nader uitwerken.

#### 4.4 Koppeling GBA aan de BAG

Het stelsel van basisregistraties kent een groeimodel. De registraties worden door de verantwoordelijke ministeries separaat ontwikkeld en zullen de komende jaren met elkaar geïntegreerd worden. De BAG en de GBA zullen dan ook in de komende jaren naar elkaar toe moeten groeien, waarbij gaandeweg de adressen in de GBA vervangen worden door de adressen uit de BAG.

##### Fase 1:

In de huidige situatie wordt de Basisregistraties Adressen en Gebouwen ingevoerd en kent de GBA nog een zelfstandige adresregistratie (die natuurlijk put uit eventueel bestaande centrale adressenregistraties of andere voorlopers van de BAG). Op korte termijn gaat het dus nog eigenlijk om twee separate gegevensverzamelingen die via handmatige procedures aan elkaar gekoppeld kunnen worden. Dit wordt weergegeven in de onderstaande figuur.



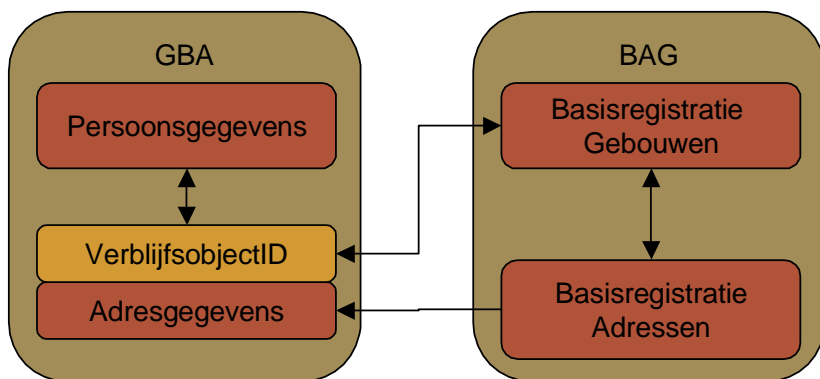
Figuur 3 Korte termijn situatie

Dit is de actuele situatie in uw gemeente. Door in deze fase de twee registraties zoveel mogelijk uit te lijnen, bereidt de organisatie zich voor op het werken in een stelsel van Basisregistraties en kan in de volgende fasen technische aansluiting zonder veel problemen verlopen. Het draait daarbij om de integratie van de processen rond de BAG met de beheerprocessen rond adresgegevens in de GBA.



### Fase 2:

In de volgende fase is de GBA aangepast op de komst van de BAG en is verdere integratie mogelijk (weergegeven in figuur 4) . Deze fase bestaat eruit dat de GBA een lokale kopie van de adressen uit de BAG bevat. Adresgegevens zijn in deze situatie nog steeds opgenomen in de GBA, maar zijn nadrukkelijk gekoppeld aan de gebouwgegevens in de BAG via de verwijzende sleutel naar het adresseerbare object (bijvoorbeeld een verblijfsobject). Adresgegevens in de GBA zijn daarmee eenvoudig geautomatiseerd te actualiseren en aan te vullen, maar de GBA functioneert nog wel onafhankelijk van de BAG.

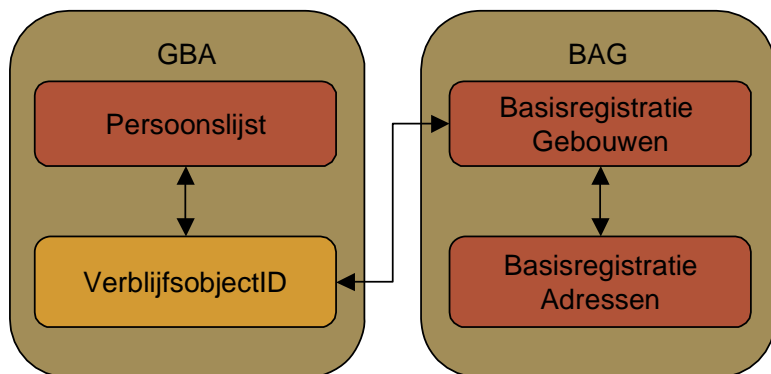


Figuur 4: periodieke koppeling tussen GBA en BAG

Deze fase veronderstelt al een volledige uitlijning van de gegevens tussen de BAG en de GBA en de opname van de verwijzende sleutel naar het adresseerbare object in de GBA toepassingen. In deze fase draait het om de verdere integratie van de processen en gegevens. Deze fase zal worden gerealiseerd met de komst van het nieuwe burgerzakensysteem op basis van logisch ontwerp 4.0.

### Fase 3:

In het streefbeeld van het stelsel van basisregistraties bevat de GBA geen adresgegevens meer, maar alleen de verwijzende sleutel naar het verblijfsobject waar de ingezetene woont. Uiteraard zal in de GBA altijd het adres gebruikt worden, maar de adresgegevens haalt de GBA dan via de verwijzende sleutel (geautomatiseerd) uit de BAG. Deze situatie is in onderstaande figuur vereenvoudigd weergegeven.



figuur 5: Streefbeeld stelsel van basisregistraties

In dit streefbeeld zijn de processen, de gegevens en de techniek van de GBA de BAG (en natuurlijke vele andere gemeentelijke toepassingen) volledig geïntegreerd in een transparante informatiearchitectuur.



## 4.5 Tijdlijnen

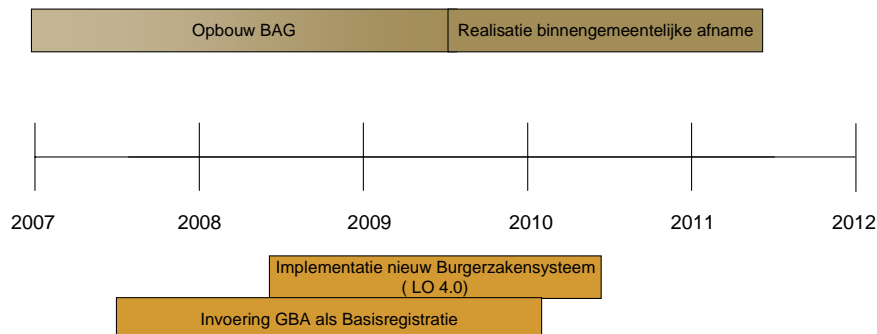
De GBA bestaat al vele jaren en is eigenlijk de eerste 'basisregistratie' in Nederland. De GBA kent dan ook veel historie maar is tegelijkertijd ook sterk in ontwikkeling. Het project modernisering GBA is in volle gang en ook is per 1 april 2007 de GBA formeel als basisregistratie aangemerkt, waarmee het gebruik van persoonsgegevens uit de GBA voor bestuursorganen na een overgangsfase van 3 jaar, verplicht is geworden.

Medio 2009 zal volgens planning de invoering van de BAG gereed zijn. Dat betekent dat alle gemeenten adres- en gebouwgegevens conform de grondslagen van de BAG registreren. Gemeenten en andere overheden hebben dan nog twee jaar de tijd om de (binnengemeentelijke) afname op orde te brengen. Dit betekent dat de integratie van de GBA en de BAG medio 2011 voltooid dient te zijn.

De meest actuele versie van het logisch ontwerp van de GBA is versie 3.5. Deze is op 1 april 2007 ingevoerd. Met deze versies van het GBA bevinden we ons in de situatie fase 3, zoals die in figuur 3 is weergegeven.

De tussenfase zoals die in figuur 4 is weergegeven, is met versie 4.0 van het GBA gerealiseerd. Tussen 2008 en 2010 zal het nieuwe burgerzakensysteem op basis van logisch ontwerp 4.0 bij gemeenten worden ingevoerd.

Deze tijdlijnen zijn in onderstaande figuur uitgezet. In de bovenkant van de figuur zijn de tijdlijnen van de BAG weergegeven. In de onderkant van de figuur zijn de tijdlijnen van de GBA uitgezet.



Figuur 6: samenhang planning GBA en BAG

## 4.6 Wat betekent het op dit moment voor gemeenten?

Concreet betekent dit dat de GBA in uw gemeente pas volledig (technisch) aangesloten kan worden op de Basisregistraties Adressen en Gebouwen, nadat het nieuwe burgerzaken systeem op basis van LO 4.0 is ingevoerd. Dat neemt niet weg dat het verstandig is een start te maken met het uitlijnen van de GBA op de Basisregistraties Adressen en Gebouwen. U kunt er nu reeds voor zorgen dat de gegevensverzameling in de GBA en de Basisregistraties Adressen en gebouwen zijn gesynchroniseerd en synchroon gehouden worden (voor zover de huidige registraties dit toelaten). En u kunt beginnen met het aanpassen van de processen in uw gemeente zodat de samenwerking tussen de beheerder van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen op gang komt (voor zover dat nog niet het geval is).



Het draait er op dit moment dan ook om het gebruik van adressen in de GBA zoveel mogelijk af te stemmen op de wijze waarop de BAG met adressen omgaat. Vooralsnog zal deze afstemming handmatig dienen te gebeuren. Indien deze stap zorgvuldig wordt doorlopen kunnen de volgende fasen, wanneer de gegevens van de GBA en de BAG volledig op elkaar uitgelijnd zijn en de binnengemeentelijke gegevensuitwisseling is gerealiseerd, vlot worden uitgevoerd. In de volgende paragraaf werken we nader de afstemmingsproblemen uit die voortkomen uit de afname van gegevens door de GBA uit de Basisregistraties Adressen en Gebouwen.



## 5 Inhoudelijke impact van de BAG op de GBA

### 5.1 Toekomstig gebruik adresgegevens door de GBA

Alvorens de impact van de komst van de BAG op de GBA aan de hand van een aantal onderwerpen toe te lichten, schetsen we op hoofdlijnen het toekomstig gebruik van adressen in de GBA.

1. Een burger doet vanwege een verhuizing 'aangifte' van zijn nieuwe adres bij de afdeling burgerzaken of publiekszaken. De 'aangifte' van de burger vormt de basis voor de inschrijving in de GBA.
2. De eerste vraag is of de desbetreffende persoon op het opgegeven adres woont en dat aannemelijk kan maken. Als dat niet zo is dan kan de persoon zich eventueel op een briefadres inschrijven.
3. Zodra duidelijk is dat de persoon op het opgegeven woon- of briefadres kan worden ingeschreven, zal het opgegeven adres worden gematcht met de Basisregistraties voor Adressen en Gebouwen.
4. Indien het opgegeven adres voorkomt in de BAG, kan de persoon zich op dat woonadres laten inschrijven in de GBA.
5. Indien het opgegeven adres niet voorkomt in de BAG, zijn er drie mogelijkheden:
  - a. Het adres komt om wat voor reden dan ook ten onrechte niet voor in de BAG, er is sprake van een omissie in de BAG. Na opname van het adres in de BAG kan de persoon alsnog ingeschreven worden op het opgegeven adres.
  - b. Er is sprake van illegale situatie. Na opname in de BAG van de geconstateerde situatie, dienen andere gemeentelijke processen te onderzoeken wat de werkelijke situaties is en tot handhaving of legalisatie over te gaan.
  - c. In een beperkt aantal uitzonderlijke gevallen zal het opgegeven adres niet verwijzen naar een adresseerbaar object en als zodanig geen adres in de BAG krijgen. De persoon kan dan ingeschreven worden, waarbij het opgegeven adres als een locatieomschrijving in de GBA wordt aangemerkt.

Deze mogelijke situaties zullen we in de komende paragrafen nader uitwerken. Daarnaast geven we per onderwerp weer welke knelpunten er (mogelijk) nog meer spelen en op welke wijze deze zijn opgepakt.

### 5.2 Wet- en regelgeving

In het stelsel van basisregistraties is de BAG straks leidend ten aanzien van het adresgegeven (dat nadrukkelijk is gekoppeld aan het adresseerbare object). In de huidige situatie registreert de GBA het adres van de ingezetene, waarbij volgens de Wet GBA de aangifte van de burger de basis vormt. Beide benaderingen van het adresgegeven zijn wezenlijk anders, waarbij het verschil gelegen is in het volgende:

- De BAG gaat uit van authentieke adressen, wat betekent dat het alleen adressen bevat die terug te voeren zijn op adresseerbare objecten die in de BAG zijn vastgelegd.



- De burger kan bij de GBA aangifte doen van een woonadres dat niet in de BAG voorkomt. Indien de burger aannemelijk kan maken dat hij daar woont en hij daar post kan ontvangen, is dit voldoende reden voor de GBA om de burger daarop in te schrijven. Ook al kan dit woonadres in de betekenis van de BAG nooit een adres worden.

In de praktijk kan dit leiden tot een situatie waarin een burger zich wil inschrijven op een niet-officieel adres dat niet in de Basisregistraties Adressen en Gebouwen voorkomt. Twee mogelijkheden om hier mee om te gaan, zijn:

- Het opgegeven adres wordt aangemerkt als de benaming van een geconstateerd object. Een geconstateerd object is een object dat zich in de werkelijkheid voordoet en om wat voor reden dan ook nog niet in de registratie voorkomt, bijvoorbeeld omdat het zonder vergunning tot stand is gekomen. Via een terugmelding meldt de ambtenaar van publieks- of burgerzaken het opgegeven adres aan de beheerder van de BAG. De beheerder van de BAG controleert of het geen administratieve fout betreft. Als dit niet het geval is, registreert de beheerder van de BAG het object als een geconstateerd object. Vervolgens is het zaak dat andere gemeentelijke processen starten om ter plaatse te constateren wat de werkelijke situatie is en het object alsnog te legaliseren of tot handhaving over te gaan.
- De ambtenaar burger- of publiekszaken meldt het onbekende adres aan de beheerder van de BAG. De beheerder van de BAG controleert of er geen sprake is van een administratieve fout. Hij meldt de uitkomsten van deze controle aan de ambtenaar van publieks- of burgerzaken. Indien er geen sprake is van een administratieve fout en de aangifte van de burger aan alle vereisten voldoet, kan de ambtenaar publieks- of burgerzaken het adres als zijnde een niet-authentiek adres, aan de hand van een locatieomschrijving als een processpecifiek gegeven in de GBA opnemen.

Het is goed om te beseffen dat deze situatie in de praktijk slechts beperkt voorkomt. Eén van de grootste gemeenten gaf aan dat een inschrijving op een onbekend adres slechts 50 keer op een totaal van 110.000 inschrijvingen voorkwam.

### **Knelpunten**

Op het hoofdniveau is er dus een verschil in benadering van het wettelijk vastgelegde adresbegrip tussen de GBA en de BAG. Op zichzelf levert dit geen problemen op, indien er in de praktijk op een juiste wijze mee wordt omgegaan. De wijze waarop ligt besloten in het gebruik van geconstateerde objecten en de locatieomschrijving in de GBA. Op meer gedetailleerd niveau is er nog onvoldoende duidelijkheid hoe aspecten als rechtsbescherming, verantwoordelijkheden en status (authenticiteit) van gegevens doorwerken als de GBA gebruik gaat maken van de gegevens uit de BAG. Dit komt ondermeer tot uiting in vragen bij gemeenten over bijvoorbeeld bezwaar- en beroepsprocedures bij ambtshalve wijziging van adresgegevens. De vraag is hoe de huidige regels in het GBA zich verhouden tot de regels van de BAG. Dergelijke vragen zijn een uiting van onduidelijkheid op dit vlak. Daarom is er nader onderzoek door BPR en VROM in gang gezet om hier duidelijkheid in te verschaffen. Met andere woorden: wat betekent het voor de gebruikers en de afnemers van de GBA als straks de adresgegevens in de GBA uit de BAG komen? Dit onderzoek richt zich op aspecten als:

- Verantwoordelijkheden
- Status (authenticiteit) van gegevens
- Rechtsbescherming

Dit onderzoek zal op relatief korte termijn tot handreikingen leiden die via de gebruikelijke kanalen van het agentschap BPR en het Ministerie van VROM ter beschikking zullen worden gesteld.



### 5.3 Diensten en processen

#### *Het toekennen van adressen*

De gemeente is het orgaan, dat woonplaatsen benoemt, de openbare ruimte afbakent en benoemt en nummeraanduidingen toekent. Het proces van benoemen en nummeren vindt over het algemeen zijn grondslag in een gemeentelijke verordening. Uitvoering van deze taak vindt nu veelal plaats bij afdelingen publieks- of burgerzaken. In het kader van de invoering van de basisregistraties Adressen en Gebouwen, kunnen er overwegingen zijn om de uitvoering onder te brengen bij de beheerorganisatie van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen. Daarmee wordt recht gedaan aan de bijzondere positie die het toekennen van een adres voor het identificeren van een verblijfsobject heeft. (zie ook handreiking implementatie BAG versie 2.0 p61 e.v.).

#### *(Binnengemeentelijk) Terugmelden*

Het opvoeren of wijzigen van het woonadres op de persoonslijst van een ingezetene vindt plaats als er sprake is van een eerste inschrijving van een burger, een vervolgschrijving of bij het actualiseren van het woonadres bij een binnengemeentelijke verhuizing. In al deze gevallen wordt op basis van de aangifte van de burger het woonadres van de burger op het woonadres opgevoerd dan wel geactualiseerd.

In vrijwel alle gevallen zal dit probleemloos verlopen maar in sommige gevallen kan er gerede twijfel zijn. Dit kan een reden zijn voor een ambtenaar publieks- of burgerzaken om een gegeven in onderzoek te plaatsen. Indien deze twijfel betrekking heeft op de adresgegevens, zal de ambtenaar publieks- of burgerzaken dit dienen terug te melden aan de beheerder van de BAG. De beheerder van de BAG zal binnen twee werkdagen bepalen of er slechts sprake is van bijvoorbeeld een administratieve fout of dat er nader onderzoek nodig is en hiervan de ambtenaar publieks- of burgerzaken in kennis stellen. Indien dat laatste het geval is, zal in de Basisregistraties Adressen en Gebouwen het gegeven als zijnde "in onderzoek" aangemerkt worden, zodat voor alle afnemers duidelijk is dat er twijfel is aan de correctheid van het desbetreffende gegeven (zie voor verdere details het processenhandboek v0.9 Basisregistraties Adressen en Gebouwen hoofdstuk 5, p99 e.v.). Op het moment dat een gegeven in onderzoek is komt de gebruiksplicht te vervallen en bent u vrij om alternatieven te gebruiken zodat uw procesgang niet wordt belemmert. Als het gegeven in onderzoek gezet wordt, kan de afhandeling enige tijd duren. Bijvoorbeeld om alsnog een geconstateerd object te legaliseren. De ingezetene kan dan voorlopig ingeschreven worden op het geconstateerde object in afwachting van de uitkomsten van het onderzoek.

#### *Informatiebehoefte Publieks- en burgerzaken*

Naast verandering in de bestaande processen, betekent de Basisregistraties Adressen en Gebouwen ook dat er veel nadrukkelijker een koppeling tussen de processen rond vergunningverlening en het toekennen van adressen tot stand komt. Met het verlenen van een bouwvergunning zal ook direct een adres worden toegekend aan dat object. Wijzigingen tengevolge van een vergunning worden vervolgens binnen 4 werkdagen in de administratie verwerkt. Dit heeft voor de GBA specifieke betekenis bij samenvoegingen/splitsingen en sloop. Dit betekent dat in uw gemeente informatie over deze gebeurtenissen gestructureerder beschikbaar komt. Het verdient ook aanbeveling nader uit te werken op welke wijze de afdeling publieks- of burgerzaken deze informatie kan verwerken in haar werkprocessen.

#### **Knelpunten**

Op hoofdlijnen is duidelijk hoe processen door de komst van de Basisregistraties Adressen en Gebouwen anders zullen verlopen. Op een gedetailleerder niveau is echter nog niet voldoende duidelijk hoe de BAG gebeurtenissen en processen samenhangen met de processen van de GBA zoals die door BPR in het logisch ontwerp en de handboeken uitvoeringsprocedures en operationele procedures zijn vastgelegd. En zoals die ook zijn uitgewerkt in de referentieprocessen Burgerzaken van de NVVB. Om meer



duidelijkheid op dit vlak te verschaffen heeft VROM samen met de NVVB en BPR het initiatief genomen om voorbeeldprocessen in meer detail uit te werken. Dit onderzoek zal tot handreikingen leiden die via de gebruikelijke kanalen van de NVVB, van het agentschap BPR en het Ministerie van VROM ter beschikking zullen worden gesteld.

## 5.4 Gegevens

### *Het beheren van de adreslijst*

In het verlengde van het toekennen van adressen, beheert de afdeling burger- of publiekzaken de adreslijst in de GBA. Bij de komst van het modern burgerzakensysteem op basis van LO 4.0 zal de adreslijst in de GBA afgestemd zijn met de Basisregistraties Adressen en Gebouwen en het beheer van de adreslijst feitelijk door de beheerder van de BAG uitgevoerd worden. In de huidige situatie is er nog geen sprake van een optimaal uitgelijnde gegevenshuishouding. In de eerste plaats zijn in de actuele ontwerpen van de GBA en de BAG nog verschillen in definities. Het gaat dan bijvoorbeeld om de straatnaam van 24 posities in de GBA en de naam van de openbare ruimte in de BAG van 80 posities, afstemming van het veld gemeentedeel uit de GBA op het veld woonplaats in de BAG en het opnemen van de identificatiecodes uit de BAG van het verblijfsobject en eventueel de identificatiecode van het adres (of beter de nummeraanduiding) in de GBA. Met de invoering van het nieuwe burgerzakensysteem op basis van LO 4.0 zal de GBA op de BAG zijn uitgelijnd en aansluiting van de GBA op de BAG pas volledig mogelijk zijn.

Tot die tijd zal het beheren van de adreslijst in de GBA vooral in het teken staan van het synchroniseren van de adreslijst met de Basisregistraties Adressen en Gebouwen in wording.

### **Knelpunten**

Hoe de overgang zal plaatsvinden naar versie 4.0 van het logisch ontwerp (waarin de BAG is opgenomen) is nog niet geheel duidelijk. Op het moment dat er (technisch) een aansluiting tussen de GBA en de BAG tot stand komt, zal er een conversie van de gegevens uitgevoerd moeten worden. Verschillen in definitie en opbouw van gegevensmodellen zullen daarbij verwerkt moeten worden. Om een paar voorbeelden te noemen van elementen die mogelijk verwerkt moeten worden:

- de opbouw van de stratentabel in de GBA die mogelijk anders is dan de wijze waarop de BAG de openbare ruimte registreert;
- datumproblematiek, waar de vraag voorligt hoe de data waarop straks conform de BAG de openbare ruimte zijn vastgesteld zich verhouden tot de reeds bestaande data in ondermeer de GBA;
- default waarde van datumvelden die mogelijk niet in overeenstemming zijn met de BAG.

BPR is daarom een werkgroep gestart waarin de inpassing van de BAG in LO 4.0 en de daaruit voortvloeiende conversies worden uitgewerkt. VROM ondersteunt BPR daarbij.

Een tweede knelpunt op dit vlak schuilt in het volgende:

Uit de samenhang tussen de planning van modernisering GBA en de BAG blijkt dat het voor kan komen dat uw gemeente klaar is met de BAG en stappen wil zetten met het afnemen van gegevens uit de BAG. Een eerste stap zal bestaan uit het synchroniseren van de gegevens in de BAG en de GBA. Nu kan dat eigenlijk alleen via de procedures voor infrastructurele wijzigingen. Dat is zeer arbeidsintensief. BPR bekijkt in dezelfde werkgroep, welke mogelijkheden er zijn voor gemeenten om binnen de bestaande regelgeving de BAG gegevens in de GBA op een doelmatige wijze te gaan gebruiken. VROM ondersteunt



daarbij.

## 5.5 Communicatie

Meer informatie over de hier geschetste vraagstukken, oplossingen en de actuele stand van zaken, kunt u verkrijgen via de gebruikelijke ondersteuningskanalen van zowel BPR als VROM. De helpdesk (Postbus Basisregistraties) van VROM en de helpdesk van BPR werken samen en overleggen op reguliere basis over gemelde problemen die zowel de BAG als de GBA raken. Ook de NVVB is hierbij betrokken en draagt bij aan het tot stand brengen van verdere hulpmiddelen om de binnengemeentelijke afname van de BAG door de GBA vorm te geven.